

Dr. Tóth Károly élete és munkássága

(A Délmagyarország munkatársától)
A Délmagyarország első oldalán budapesti munkatársunk telefonjelentése alapján részletes tudósításban számolunk be dr. Tóth Károly prorektor halálos szerencsétlenségéről. Az alábbi sorok nyomán követik a tragikus sorsu professzor munkásságát, működését, utolsó tevékenységét.

A katasztrófa híre Szegeden

A tragikus szerencsétlenség híre a kora délutáni órákban érkezett meg Szegedre. Először Fáy államtitkár telefonálta meg a polgármesternek, aki azonnal értesítette róla az egyetem néhány tanárát. Az első hírek természetesen csak magáról a balesetről számoltak be, de már jelezték azt is, hogy Tóth Károly sérülése életveszélyes és életbenmaradásához alig van remény. A hír villámgyorsan terjedt el az egész városban és mindenütt mély megdöbbenést keltett. Az egyetem telefonjain állandóan jelentkeztek az érdeklődők, akik a szerencsétlenség részleteit írást és Tóth Károly állapota iránt érdeklődtek. Az egyetem teljesen tájékozatlan volt, semmiféle hivatalos jelentést nem kapott a történetről.

A Délmagyarország szerkesztősége állandó összeköttetést tartott fenn budapesti tudósítójával, aki hat óra után néhány perccel jelentette, hogy a katasztrófa bekövetkezett: Dr. Tóth Károly, a szegedi egyetem prorektora és felsőházi képviselője anélkül, hogy eszméletét egyetlen pillanatra visszatérte volna, sérüléseibe belehalt a Rókus-kórházban.

Budapesti tudósítónk telefonjelentését azonnal közöltük az egyetem rektori hivatalával, amely azonnal felhívta a budapesti Rókus-kórházat, ahol a szomorú hírt megerősítették.

Dr. Tóth Károly tragikus halála szinte pótolhatatlan veszteséget jelent a szegedi egyetem számára, amely rendkívül sokat köszönhet neki. Az egyetem tanárai szinte hihetetlennek tartják, hogy a végzet éppen azt a professzort ragadta el közülük, aki megtestesítője volt az eleven akaratnak, az agilitásnak, az életenergiának. Élete a céltudatos, fáradhatatlan cselekvések megszakítás nélküli lánca volt.

Élete

Aránylag fiatalon, életerejének teljességében érte tül a váratlan halál. 1876-ban született Kiskunhalason régi, kálvinista szülőktől. Ikertestvére, dr. Tóth Lajos, akire megtevesztőleg hasonlított, jelenleg a debreceni egyetem tanára. Egyetemi tanulmányait Budapesten végezte és a doktorátus után külföldre ment, ahol a jogintézményeket tanulmányozta. Különösen a magánjogi és a perjogi problémák érdekelték már egészen fiatal jogász korában is. Hazatérése után a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszékhez került jegyzőnek Nagy Ödön idejében. Első gyakorlati kiképzését Nagy Ödön alatt szerezte meg.

Dr. Tóth Károly széleskörű tudása és alapos jogi ismeretei gyorsan nevet szereztek számára a magyar jogászvilágban. Ez a magyarázata annak, hogy már 1905-ben, alig huszonkilenc éves korában a debreceni jogakadémia meghívta a kereskedelmi és váltójogi és a perjogi tanszékére. Nyolc évvel később, 1913-ban pedig a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem perjogi katedráját nyerte el és azóta megszakítás nélkül tanára az egyetemnek, amellyel együtt menekült el Kolozsvárról és költözött 1921-ben Szegedre. Az egyetem első szegedi tanévében 1921-22-ben dékánja volt a jogi fakultásnak és a múlt tanévben az egyetem egyhangúlag rektorává választotta.

A rektor

Mint rektor, hatalmas munkát végzett az egyetem érdekében. Különösen sok érdeme van abban, hogy az egyetemi építkezések tempója fokozódott és hogy a hosszabb időre tervezett programot összehusztotta a kultuszminiszter. Csúszdalatos agitatív erő rejtőzött benne, amely a legcélosabb akaratával párosulva hatalmas eredményekben virágozott ki. Amikor választania kellett az egyetemnek, hogy kit küldjön be a felsőházba, más nem is került kombinációba: annyira természetes volt, hogy csak dr. Tóth Károly lehet a szegedi egyetem felsőházi képviselője. Mint törvényhozó, szin-

tén kivette a felsőház munkájából a maga részét. Minden fontosabb, a tudomány ügyét érintő kérdésben felszólalt és felszólalásai, beszédei — szónoki képességet mindenki elismerte és erőteljes szava, jellegzetes beszédmodora, komoly mondanivalója hallgatóit mindig lekötötte — események voltak.

Annyira agilis rektora volt a szegedi egyetemnek, hogy a rektori aranylánc letétele után nagyon sokáig őt tekintette mindenki az aktív rektornak. Igaz, hogy ennek talán részben oka volt az is, hogy a szegedi egyetem rektori méltóságának a betöltése ebben az évben igen nagy nehézségekbe ütközött és igen bonyodalmas volt. Az egyetem először dr. Imre József professzort, a nyugalmavonult hírneves szemézt választotta rektorává, aki azonban a tisztséget nem vállalta el. A választás ezután Rigler Gusztávra, a közegészség-tan professzorára esett, akit viszont a budapesti egyetem katedrájára hívtak meg és így a méltóságot ő sem vállalhatta. A rektori széket dr. Reinhold Béla professzor foglalta el, de a tanév elején váratlanul elhunyt és így a díszes méltóság ismét elárult. Az új rektor megválasztásáig dr. Tóth Károly, mint prorektor intézte az egyetem ügyeit és csak később adta át a tisztséget az ideai tanév negyedik rektorának, dr. Issekutz Bélának.

Tragikus véletlen, hogy dr. Menyhárt Gáspár, a jogi fakultás ezidei dékánja kedre hívta össze a kar professzorait a jövő évi dékán megválasztása ügyében. A professzorok között egyhangú megállapodás jött létre, hogy a dékáni méltóságot ismét dr. Tóth Károlynak kínálják fel.

A budapesti út

A szerencsétlenség tragikumát fokozza egy egészen különös momentum, amely szinte megmagyarázhatatlanná teszi a történeteket. Dr. Tóth Károlyról minden ismerős tudta, hogy soha sem ült villamosra. Állandóan hangoztatta, hogy valami különös ellenszenvet érez a villamosokkal szemben és inkább gyalog megy, ha más közlekedési eszköz nem áll rendelkezésére. Senki sem tudja megmagyarázni, hogy miért akart most villamosra ülni, ami tragédiáját okozta.

A TESz tüntető felvonulása az olasz képviselők elé

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Szombaton délután a Budapesten időző olasz képviselők tiszteletére Durini di Monza gróf olasz követ teát adott, amelyen megjelent Bethlen István miniszterelnök, a kormány több tagja és számos társadalmi előkelőség. Közben a TESz-ben tömörült egyesületek hatalmas menetben vonultak a követség elé és zajosan éltették Mussolinét és Olaszországot. A követség kapujában az olasz

követ Cippico szenátorral fogadta a TESz küldöttségét, majd a menet elénekelt a Himnusz. A magyar fasiszták, a feketeingés »Szittyák« római karfölemeléssel köszöntötték az olasz képviselőket. Este a miniszterelnöknél volt estebéd az olasz képviselők tiszteletére. Vacsora után 1200 lampionos dalos vonult fel zenészőval a miniszterelnökségi palotába és szerenádöt adott.

Mire kell a városnak a tízmillió pengős kölcsön?

Még a korábbi kölcsönre vonatkozó határozat sincs jóváhagyva

(A Délmagyarország munkatársától.) Megírta a Délmagyarország, hogy a város tanácsa tízmillió pengős kölcsön felvételét tervezte a város összes beruházási költségeinek fedezésére. A tanács a kérdéssel részletesen a hétfői tanácsülésen foglalkozik, amikor Rack Lipót tanácsnok előterjeszti a kölcsön felvételére vonatkozó javaslatát.

Rack tanácsnok javaslata szerint ebből a tízmillió pengős hosszulejáratú törlesztéses külföldi kölcsönből kifizethetné a város négy-százötvenezer dolláros függőkölcsönét, ami pengőértékben 2.660.000 pengőnek felel meg. Ebből a kölcsönből fedezné azokat a szükségleteket, amelyekre a hárommillió pengős kölcsönt szándékozott felvenni. A közgyűlés évekkel ezelőtt kimondotta, hogy az egyetemi építkezésekhez szükséges hozzájárulás és a telkek kisajátítására öt és félmillió aranykorona kölcsönt vesz fel. Ebből az első Speyer-kölcsön keretében már fölvevett 4.440.000 pengőt tehát még 1.949.750 pengő szükséges. Az újszegedi elemi iskola emeletráépítésére 30.000 pengő

kell, a természettudományi intézet felépítéséhez kért külön városi hozzájárulás 900.000 pengő, a hid renoválása körül keletkezett hiteltülpés 150.000 pengő, a belvárosi elemi iskola kibővítése 165.000 pengő, a királyhalmi templom építéséhez pedig 100.000 pengővel kíván a város hozzájárulni. Ez összesen 8.894.750 pengőnek felel meg. A város azért mégis tízmillió pengőt szándékozik felvenni, mert számolnia kell az árfolyamvesztéssel és az első félévi kamat levonásával.

A polgármester szombaton ismét Pestre küldte dr. Tóth Béla főjegyzőt, hogy sürgetse meg a belügyminisztériumban a négy-százötvenezer dolláros függőkölcsönre vonatkozó közgyűlési határozat jóváhagyását.

OPERA ZONGORATEREM
Budapest, VI., Hajós ucc 16.
Világmarkás zongorák és koncert-pianók 1000 pengőtől vásárolhatók előnyös részletfizetésre is. B.11
Tisztviselőknek nagy kedvezmény.

SAVOY JAZZ-BAND HANGVERSENYE
a Belvárosi Moziban
ma este 3/4 órakor.